

[Hans Hedtoft.]

let bliver en skuffet mand. Altså, både den nationalegoistiske tvivler og den himmelstormende urealistiske nordiske entusiast er i dette øjeblik efter min mening nærmest en fare for det, jeg vil kalde det mulige nordiske samarbejde.

Styrken ved det forslag, der ligger på vort bord i dag, er, at det er bygget op, tror jeg man kan sige, af mennesker, der selv har fødderne på virkelighedens grund og erkender det muligens kunst også i det nordiske samarbejde. Jeg er enig med den højtærede udenrigsminister og andre, der har sagt, at det, rådet skal beskæftige sig med, ikke skal være teoretiske diskussioner om fremtidsproblemer, men rådets opgave må først og fremmest være at tage op om muligt til løsning aktuelle, fællesnordiske problemer. Rådet må have mulighed for selv at tage initiativet, men rådet må efter min mening også have en anden mulighed. Den højtærede udenrigsminister har ikke været inde på det i sin fremsættelsestale, men jeg beder ham eller afkræfte, om han er enig med mig, idet jeg forestiller mig noget i retning af, at når de permanente nordiske samarbejdsorganisationer, vi har, den nordiske kulturkommission eller de organer, vi har på sociallovgivningens område, eller de organer, vi har på den økonomiske lovgivnings område, og som arbejder med et stort sæt af problemer, når disse specielle organisationer har arbejdet med et eller andet problem, har udarbejdet et eller andet forslag, der skulle være fælles for de nordiske lande — det behøver ikke alene at være forslag til en ny lov, det kan være andre ting, det kan være administrative bestemmelser —, så bør der knyttes en kontakt mellem disse permanente organer og Det nordiske Råds ledelse. Når en ekspertkommission er færdig med at bearbejde det særproblem, man nu har beskæftiget sig med, bør sagen, inden henvendelsen går fra det særlige organ til de enkelte regeringer, oversendes til Det nordiske Råd, så dette bliver en slags koordinationsorgan, der ligesom opfanger det, der kommer fra ekspertkommissionerne, bearbejder det og i dette fællesparlamentariske forum undersøger mulighederne for gennemførelse af det foreslåede i det enkelte lands parlament.

Jeg tror på, at et sådant nordisk råd har mulighed for at tage et nyttigt initiativ. Jeg får det bekræftet, når jeg tænker på, hvad vi har opnået i den komité for friere nordisk samfærdsel, som jeg har haft den glæde og ære at arbejde med i det seneste års tid, en komité, som opstod på et frit initiativ fra enkelte medlemmer i de nor-

diske parlamenter, og som blev velsignet af de nordiske rigsdage. Repræsentanter fra de forskellige politiske partier i de nordiske parlamenter har nu i godt et års tid siddet sammen her og er virkelig nået et skridt fremad. På regeringernes borde ligger i dag i Norden en omfattende indstilling vedrørende gennemførelse af pasfrihed i Norden. Der ligger endvidere eller kommer i løbet af meget kort tid en supplerende indstilling om videregående toldlettelser og ligeledes et forslag til lidt friere valutamæssige tilstande end dem, vi har i øjeblikket. Jeg ved, jeg taler på de kollegers vegne i denne sal, som har været med i dette arbejde, når jeg siger, at deltagelsen i dette arbejde både har været en oplevelse og en inspiration for den fællesvilje, der har været tilstede mellem disse nordiske parlamentarikere fra alle partier til på disse områder at skabe friere tilstande, end vi hidtil har haft. Det har været en fornøjelse.

Må jeg, selvom det strengt taget ikke hører til emnet, have lov til at gøre den indskudte bemærkning, at jeg håber inderligt på, at den danske regering overfor betænkningen om pasfrihed og det, der dertil hører, tager et initiativ og bliver den drivende kraft. Det var vor mening, at problemet om pasfrihed skulle kunne løses fra begyndelsen af denne sommers rejsesæson, og jeg tror, det kan ske med god vilje. Man skal jo være forsigtig med generelle bemærkninger om embedsmænd, men når det bureaukratiske apparat først begynder at se på indstillinger, tager det tid, og ministre, ligegyldig hvilken partifarve de har, er også optagne mænd. Jeg appellerer til regeringen om ligefrem at udpege en minister med den ene opgave at sørge for at få denne sag igennem. En rejse til Oslo eller en rejse til Stockholm spiller ingen rolle i den forbindelse. Jeg skulle tro, at ikke alene den rejseinteresserede del af Danmark, men hele den rejseinteresserede del af Norden vil finde det helt urimeligt, efter at en parlamentarisk komité for lang tid siden har afleveret en i alle enkeltheder velovervejet og velundersøgt betænkning til regeringerne, at denne så får lov til at blive liggende så længe, at den først kan sættes i kraft i løbet af et år. Jeg ved, at den nuværende højtærede regering, som jeg på en lang række områder kun har kritiske bemærkninger at gøre til, hvad det nordiske angår, iøvrigt også hvad den praktiske side af det nordiske samvirke angår, jeg nævner pasfrihed, er helt på linie med undertegnede, og jeg beder derfor om, at man sætter noget særligt ind på at få gennemført den betænkning om pasfrihed, der foreligger.